

ارزیابی مؤلفه‌های مؤثر بر ارتقاء کیفیت فضای معماری در کتابخانه‌های عمومی (نمونه موردی کتابخانه مرکزی همدان)*

دکتر محسن فیضی**، دکتر سیدباقر حسینی***، مهندس وحید مجیدی****، دکتر جواد احمدی*****

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۴/۰۹/۲۸ تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۹۶/۰۳/۰۱

چکیده

شناسایی، ارزیابی و اولویت‌دهی به معیارهای مؤثر در یک فضای معماری می‌تواند به تصمیم‌گیران برای ارتقاء ارکان کیفی فضا مؤثر باشد. کتابخانه‌های عمومی به مثابه فضای معماری، به منظور ارتقاء دانش عمومی جامعه در جذب حداکثری مردم نقش مؤثری ایفا می‌کنند. پرسش این پژوهش، یافتن معیارهایی است که بتواند کیفیت فضای معماری کتابخانه مطلوب را ارتقاء بخشد. پژوهش حاضر با استفاده از روش هم‌بستگی، تحلیل عاملی و از نرم‌افزار SPSS20 برای تعدیل شاخص‌های طراحی مطلوب صورت گرفته است. جامعه مورد بررسی در این پژوهش، کاربران کتابخانه مرکزی همدان شامل بانوان و آقایان که در بازه زمانی ۴ ماهه از طریق پرسش‌نامه، مورد مشاهده قرار گرفتند. براساس روش‌های آماری، حجم نمونه با مقدار ۲۲۶ و از نوع نمونه‌گیری تصادفی ساده بود. نتایج این پژوهش آشکار ساخت از میان عوامل ۱۰ گانه ارتقاء کیفیت فضا در کتابخانه، توجه به دید و منظر و پوشش گیاهی، نورپردازی داخلی و تناسب، به ترتیب مهم‌ترین عواملی هستند که جهت طراحی قرائت‌خانه مطلوب تأثیر گذارند.

واژه‌های کلیدی

معماری، کیفیت فضا، کتابخانه، تحلیل عاملی

*این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد وحید مجیدی است که در سال ۱۳۹۳ در دانشگاه علم و صنعت ایران به راهنمایی آقایان دکتر محسن فیضی و دکتر سیدباقر حسینی ارائه شده است.

**استاد گروه معماری دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه علم و صنعت ایران.

***دانشیار گروه معماری دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه علم و صنعت ایران.

****دانش‌آموخته کارشناسی ارشد معماری، دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه علم و صنعت ایران. (مسئول مکاتبات)

Email: v.majidi2010@gmail.com

*****پژوهشگر دوره دکتری معماری، دانشکده هنر و معماری دانشگاه تربیت مدرس. Email: javadahmadi@modares.ac.ir

Email: mfaizi@iust.ac.ir

Email: hosseini@iust.ac.ir